

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnium hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

Raemond, Florimond de

Coloniae Agrippinae, 1655

II. Lutherus ad Papam scribit. Leonis in reprimenda haeresi conatus; &
Pontificii Legati error.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

V. *Lutherus inris Canonici libros publice concremat; & alia extrema audacia consilia capit.*

VI. *Turpes Lutheri Prophetas pictura, scripta & verba.*

I. **O**PERAM profecto perderem, ac Lectoris abuterer patientia, si omnia quæ in isto Colloquio acta aut disputata sunt, persequi hoc loco vellem: præsertim quum nullam fere aculerit utilitatem. Sleidanus primam hanc Goliathæ sui pugnam leui percurrit brachio; & quamuis Eccius & Carolstadius præcipuas partes sustinerint, ac diu inter se concertarint, solum tamen Lutherum in scenam producit, Romanæ primatum Ecclesiæ oppugnantem. Illud boni ex hac disputatione consequurum est, quod Saxonix Dux Georgius non mediocriter inde confirmatus, ad extremum vsque vitæ diem in Catholica religione constanter perseveravit, ac Lutheri acerrimus hostis fuit. Ego, inquit, in epistola ad Angliæ regem, (a) *cognovisti tum quod evasura esset hominis huius audacia, si non fibula ei fuisset posita. Facile videre fuit, sub ovilla pelle astutam vulpem latere.* Finito, vel abrupto potius colloquio, novius pseudo-Apostoli VVitebergam reuersi sunt; & quamuis tam S. scripturæ quam SS. Patrum testimonijs & auctoritate victi essent, pro victoribus tamen se ferebant, diuersis scriptis Carolstadium excusantes, quasi is sine charta & libris disputare coactus fuisset, quum tamen plaustra libris & chartis onusta adduxisset. Ithoc quidem Lutherus in epistola ad Spalatinum affirmat. Iidem contra quam decretum ac promissum fuerat, Disputationis articulos ad ipsorum incudem reuocatos divulgauerunt. Quin etiam ipse Lutherus ad Pontificem scribere, & Eccium arrogantix & temeritatis accusare ausus est: vt qui suæ gloriæ studio, Curix Romanæ turpitudinem detexerit, & compositionem quam eius Nuncius Miltitius tractabat, impederit. *Ipsius exemplo, inquit inter alia, cognitum est, nullum perniciosiorem esse hostem quam adulatorem.* Econtra Hieronymus Emserus, qui disputationi quoque interfuerat, in Catholicorum fauorem veram totius rei historiam typis publicauit, non sine magna Lutheri ignominia, cuius ille furorem non minus scite quam vere descripsit, & plusquam centum testimonijs confirmavit. Duo tamen commoda populus Catholicus ex disp. Lipsiensi octus est, unum quod sui cordis secretum furioso clamore Luthe-

rus aperuit, coram multis professus eam rem nec in Dei nomine ceptam esse, nec terminandam. Alterum quod post eam disputationem passim traductus est Lutherus suismet ex dictis & chartis, quod dogmata tueretur quædam aliena à communi sensu Fidelium. quorum p. ius ita manifestum erat, ut redarguere ipse licet effrons non poruerit, alterum verò conatus est obuelare, edito libello professionis Fidei suæ, quoad articulos eos, circa quos erat suspectus, in quo profitebatur SS. esse inuocandos honorandosque: *defunctorum fidelium cruciatu esse caritate viuentium mitigandos: & Dei ac Ecclesiæ mandata esse obseruanda: Opera per gratiam Dei facta esse bona.* Ecclesiæ Romanam etsi defectus quosdam habeat, esse tamen à semper futuram inlem, ut sit causa recedendi ab ea, Pontificum Romanorum decretis esse obtemperandum. (b) Sed hæc ipsa metu solo vel spe purgandi sui apud homines, non autem serio dicta sequens tempus edocuit, aut certe si serio ista professus est, arundo fuit ventis, contrarijs ad ituporem agitata, verbo Proteus aut Vertumnus Saxonicus.

II. Dum Lutherus in hac arena vehementius quam antea defudat, & iam hunc iam illum Fidei articulum conuellit Colonienfis Vniuersitas libellis à Luthero editis oculos iudiciumque adhibuit, & scatenes erroribus Christique fidelibus noxios declarauit, publicato damnationis decreto 30. die Aug. quorum exemplum secuti sunt Doctores Louanienfes, 7. Nouemb. in quos proinde more suo Lutherus dentes & bilem exacuit, quos viri grauissimi flocci fecere; Iacobus tamen Latomus Louanij Doctor rationibus è SS. PP. petitis iustam damnationem Lutheri typis vulgavit (c) Et quia Philip. Melancthon data 21. Iulij epistola falso contraque fidem & pacta vulgarat de Lipsiensi disp. sibi placita capita quædam, Eckiusque eum refutarat, acerbissime calamum strinxit in Eckium & poëtastrorum chorum in eum armauit, quo genere pugnx nihil territus Eckius Romam perfectus est ad informandum Pontificem de periculo, quod Germaniæ infelici incumbebat: (d) Leo PP. scriptis ad Saxonix Ducem, vnicum Lutheri fulcimentum, litteris, priores querelas repetit, & quam gra-

G 2 uem

a Data 6. April. 1519. b Vlenbergius in Vita Luth. cap. 4. num. 5. c Vlenbergius cap. 5. Vita Luth. d Idem cap. 5.

nem tam suæ ipsius existimationi quam vniuersæ Ecclesiæ injuriam faceret demonstrat, qui sinu suo tam venenatam aleret viperam, quæ lethali morsu mox ipsum esset confectura. *Qui*, ait quodam loco Papa Urbanus, *alterius defendit errorem, detestabilior est eo ipso qui errat: ut qui malitiam eius fouet, & plagas tendit quibus alij capiuntur.* Lutherus ijs, quas ad Pontificem dederat litteris, plurima verba honorifica immiscuerat; tandem vero ita concludit: *Pater sancte, inquit, Quantum ad renouationem eius quod dixi aut scripsi, ne quaeso, quisquam cogere me presumat, nisi Ecclesia causam multo maioribus quam antea turbis inuoluere, ac rem plane exulcerare velit. neque enim ad interpretandum Dei verbum ullam ego legem vel auctoritatem recipere decreui.* Suum scilicet vnus caput ac cerebrum pro Delphico oraculo & veritatis norma habebat. Vide, quæso, extremam hominis superbiam & vanitatem, qua superbiam parens eum inflauerat! Saxoniam Dux acceptis à Pontifice litteris, se excusauit, dicens, *Sanctitatis sue. Nuncio minime è re visum fuisse ut Lutherus Saxoniam excederet, ne alibi, vti aiebat, multo plus mali daret, idque quod vno iam loco includeretur, vbiq; disseminaret.* Sed hoc profecto imprudens fuit & perniciosum Militij consilium. Quis enim Lutherum à Saxoniam Duce eiectum recipere ausus fuisset? Credibile sane est, eum paullatim in eas angustias redigi potuisse, vt relicta Germania ad Bohemos fuerit transfugiturus. Et hoc quidem ille asylum seu receptum sibi ipse destinarat, vt non semel postea ex eo, primam hanc suam fortunam commemorante, auditum fuit. Sed quem fauorem ab Hassitis expectare poterat. quos ille hæreticos appellando, non mediocriter offenderat? Et quemadmodum Caroli V. Imperatoris merus Germania; sic Ferdinandi, Bohemia eum fuerat expulsurus: nec quidquam aliud reliquum futurum erat, quam vt nullibi reperta secura statione, in Turciam profugeret. Fridericus Dux quamuis Pontifici obtemperaturum se simularet, Lutherum tamen tanto plus animabat ac sustentabat, quanto magis alios in exitium eius consentire animaduertebat. Ex quo factum est, vt Papa ad extremam descendere remedium, eoq; gladio vt coactus sit, cuius virtus reliqua arma temporalia & humanarum virium instrumenta tanto plus superat, quanto vis supernaturalis inferioribus his rebus dignitate ante-

cellit: Gladio, inquam, quem ille ab omnipotenti Dei manu accepit; vel Fulmine potius spirituali, vt Cyprianus appellat, quo Ecclesia non minus, quam naturali fulgure aer, purgatur. (a) atque hæc fere Anno 1519. gesta fuerunt. seq. vero An. 1520. 4. Ian. Ioannes Episc. Misnenfis Lutheri libros damnauit, & Lutherus passim hominum fauores minis, dolis blanditijsq; captauit.

III. Vetus est Christianæ Ecclesiæ consuetudo, vt contra omnes hæreticos, schismaticos & alios rebelles formidabilis Excommunicationis sententia pronuncietur. Id quod singulis annis feria quarta sacre hebdomadæ fieri solet: qua Pontifex, peracto sacro, Pontificali habitu indutus, comitante vniuerso clericorum ordine, in sublimem quendam Ecclesiæ S. Petri locum ascendit, vnde in amplissimam subiectam aream, in qua innumerabilis cum hominum cuiuscumque nationis multitudo conuenit, est prospectus. Ibi duo vtriusque ad Pontificis stantes latera, Bullam quæ *In Cæna Domini* appellatur, vnus Latina, alter Italica lingua conceptam prælegunt; cui inserta sunt nomina omnium hæreticorum, schismaticorū, & aliorum qui ab Ecclesia recisi sunt, quos certis verbis & cæremonijs Papa de nouo excommunicat & anathematizat. Quo facto, idem flammam ardentem proicit, in signum maledictionis. Anathema (b) vero quo Ecclesia rebelles ab obedientibus separat (quæ est maxima omnium in Monarchia Ecclesiastica pœna, & mors animæ, vt S. Aug. (c) loquitur figura est eius separationis quæ in extremo iudicio futura est. Quod enim corpori vetus, idem noua Lex animæ statuit supplicium, vt idem inquit. Tum etiam candelæ extinguuntur; quo tenebræ damnatis præparatæ significantur. Igne enim animarū, quæ in cælis viuunt, significatur immortalitas: quod is naturaliter sursum ad cælos tamquam centrum suum feratur: & corporibus etiam abreptis, animæ nihilominus in magno illo, & æterno igne, omnis lucis inexhausto fonte, felices viuant. Per ignem quoque fides nostra viua & feruens figuratur. Atque hanc ob causam apud primos Christianos etiam medio die Episcopis flammæ ardentes præferebantur (vt Nicephorus (d) & Suidas in vita Fulgentij Africani Episcopi testantur) vt olim quoque Imperatori-

bus
a Vide Glycam parte 4. Annal. de punitione excommunicati. Nau. c. 17. b Tertullianus in Apolog. c Augustin. in Deuter. q. 59. d Vlenberg. in Vita Cap. 5. c Lib. 107.